



**KommunForskning
i Västsverige**

Inbjudan till:

KomCo – Kommuner i Coronatider, ett forsknings- och utvärderingsprogram

Bakgrund: Behov av lärande kring hantering av Corona

Syfte: Generera kunskap genom utvärderingar och reflektion

Metod: Framtagen modell med självvärderingar och intervjuer

Bakgrund och utgångspunkt

Coronapandemin har ställt stora krav på kommuner och regioner. Till skillnad från många andra händelser kännetecknas pandemins utveckling av ett snabbt initialt förlopp utan självklara referenspunkter. Slutpunkt är också allt jämt ej skönjbar. För verksamheterna har detta inneburit stora organisatoriska, ledningsmässiga och resursmässiga problem. Kort och gott liknar detta inget vi tidigare upplevt. Många förändringar har skett och i takt med att krisens mer akuta faser förhoppningsvis är över väcks frågor kring vad som varit bra, vad som varit svårt och vad som kan läras av det utförda arbetet?

Kommunforskning i Västsverige (KFi) har mot bakgrund av detta initierat flera forskningsinitiativ som syftar till att ta vara på de erfarenheter som gjorts och görs. Behovet av kunskapsutveckling är stort, både på ett generellt plan och på ett konkret för enskilda verksamheter. Det program som skisseras här tar behovet av att reflektera och lära av gjorda erfarenheter som utgångspunkt. Forskningsprogrammet bygger på att forskning genomförs med en stödande och samtidigt kritiskt utvärderande ansats.

Syfte

Syftet med forskningsprogrammet är att genom att erbjuda deltagande kommuner en kritisk utvärdering av organisering, koordinering och lärande under coronapandemin generera ett underlag för ett brett lärande kring för kommunsektorn kritiska frågor. Genom ett deltagande i programmet erhålls en möjlighet att inte bara lära om den egna verksamhetens kapacitet, utan också att dra lärdom av andras förutsättningar och arbete. Fokus kommer att ligga både på traditionella ansvarsfrågor, arbetsdelning och koordinering och på ett framåtsyftande lärande.

Genomförande

Upplägget innebär att det genomförs en separat studie med tillhörande avrapportering i respektive deltagande kommun. Kommunstudien ska ge en samlad bild av det bedrivna arbetet och utgöra underlag för tolkningar, analyser och förändringar. Det är synnerligen angeläget att de erfarenheter som gjorts under krisarbetet tas tillvara för att kunna genomföra nödvändiga förändringar och förbättringar i syfte att bättre kunna möta och hantera nya och svårförutsebara samhällskriser. Det finns också många förändringar som

gjorts under pandemin som kan kvarstå även när det inte är kris, exempelvis att ge medarbetare större möjlighet att arbeta hemma eller nya sätt att interagera digitalt med brukare. Utvärderingen har således en utvecklings- och förbättringsorientering snarare än ett kontrollfokus.

Utvärderingen ska redovisa uppfattningar om hur arbetet bedrivits och vilka styrkorna och svagheter har varit. Perspektivet på utvärdering kan beskrivas med benämningen "kritiska vänner". En sådan ansats utmärks av en grundinställning hos forskarna att bidra till förbättring kombinerat med en övertygelse om att detta bäst görs genom att anlägga ett kritiskt perspektiv. Till skillnad från traditionella målrationella utvärderingar där utfall ställs mot fastställda mål och fördefinierade avsedda utfall kännetecknas den rådande situationen av brist på sådana a priori konstruktioner att falla tillbaka på. Istället är det skeenden, signifikanta händelser, problematiseringar och lösningar som hamnar i förgrunden för utvärderingen. Med detta som utgångspunkt tillämpas en framtagen modell som baserar sig dels på självvärderingar, dels på intervjuer.

Basen för utvärderingen självvärderingar. Ett antal nyckelaktörer inom kommunorganisationen ges i uppdrag att beskriva och värdera det arbete som genomförts från det att pandemin definierades fram till tillfället när arbetet med självvärderingen avslutas. Beskrivningen bedöms av forskargruppen och en hearing genomförs där utvärderarna ställer frågor utifrån de sammanställda självvärderingarna men även utifrån annan tillgänglig information om det genomförda arbetet.

Ett antal nyckelaktörer får således ges i uppdrag att upprätta en beskrivning och självskattning av det arbete som bedrivits för att hantera konsekvenserna av pandemin ur flera olika perspektiv. De enheter/verksamheter som ombeds inkomma identifieras i dialog mellan forskarlag och utsedda kommunrepresentanter. Beroende på kommunstorlek och organisationsmodell kommer antalet självvärderingar att variera.

Som ett komplement till de självvärderingar som görs kommer intervjuer med ett antal nyckelaktörer att genomföras. Intervjuerna syftar till att skapa både bredd och djup kring olika centrala iakttagelser som görs i självvärderingarna.

Avrapportering

Avrapportering kommer att ske skriftligt till respektive deltagande kommun. Utöver de självvärderingar som skapas och som i sig är en del av återkopplingen görs en samlad sammanfattande rapport med övergripande iakttagelser. En muntlig återrapportering sker också till respektive deltagande kommun. Utöver det kommer KFi även kalla till en gemensam återkoppling för de deltagande kommunerna där övergripande mönster och centrala iakttagelser lyfts fram. Syftet med detta seminarium är att bereda utrymme för ett gemensamt lärande kring lösningar som observerats och orsaker till problem som identifierats. Analyser av det övergripande materialet som omfattar underlag från flera kommuner kommer att avrapporteras i KFi:s rapportserie och vetenskapliga journaler.

Förutsättningar

En viktig förutsättning är att deltagandet bygger på en tydlig förankring i respektive deltagande kommun. En tjänstemannagrupp ska utses som fungerar som partner i dialog kring olika avväganden, exempelvis kring vilka som ska inkomma med självvärderingar. Respektive deltagande kommun bidrar till samverkansprogrammet genom finansiering av den egna utvärderingsstudien. Eftersom omfattning och tidsåtgång till viss del samvarierar med kommunstorlek är kostnadsberäkningen för deltagande anpassad efter detta: mindre kommun (upp till 15 000 invånare) 200 000 SEK, medelstor kommun (15-40 000) 250 000 SEK och större kommun (40-100 000) 350 000 SEK.

För intresseanmälan och frågor kontakta:

Gustaf Kastberg Weichselberger

Föreståndare KFi

gustaf.kastberg@kfi.se

Tel: 0768-56 30 93